

Bezoekers Kom in de Kas waarderen natuurlijk substraat

Frank Dekker: 'We zijn net zo tevreden

Frank Dekker: "Tot week 32 ligt dit jaar de productie op steenwol op 29 kg, met een halve kilo verschil in het voordeel van houtvezel. Maar je ziet het verschil meestal pas in de tweede helft van het jaar."

Drie jaar geleden lag er een proefpaadje met houtvezelsubstraat bij Dekker Cultures in Wervershoof, vorig jaar een kraanvak en nu de helft van het bedrijf. De broers Frank, Peter en Gert-Jan Dekker zijn tevreden over het voor hen nieuwe teeltmedium. Omdat ze zo maatschappelijk verantwoord mogelijk willen telen, is de milieuvriendelijke uitstraling een pluspunt.

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

Dekker Cultures is 10 ha groot. Het is een echt familiebedrijf. Van oorsprong komt het bedrijf uit Blokker, waar grootvader al met het bedrijf startte. De zoons kwamen vanaf 1988 een voor een in het bedrijf. Op een gegeven moment kwamen er bloemen bij en zijn er jarenlang half om half bloemen en tomaten geteeld.

"Vijf jaar terug deden we proeven met belichting in tomaat. Tegelijkertijd zagen we het rendement van de bloemen teruglopen. We zijn daarom met het hele bedrijf overgestapt naar trostomaten", vertelt Frank Dekker.

In de toekomst wil Dekker Cultures zeker nog verder uitbreiden. "We hebben aan de overkant nog 9 hectare liggen en waren al ver met plannen voor een gesloten kas. De subsidie was al toegekend. Teelttechnisch zaten er nog veel haken en ogen aan en daarom zien we er nog vanaf."

Local for Local

Een deel van de middelgrove trostomaten komt via The Greenery terecht bij een regionale supermarktketen met vijftig vestigingen. "Local for local", zegt Dekker. "De supermarkten hebben steeds vaker aanbiedingen met producten uit de streek."

De producten worden rechtstreeks door de ketens bij het bedrijf opgehaald. De teler is daar een groot voorstander van. Hij herinnert zich nog de tijd dat de tomaten via Barendrecht in de plaatselijke supermarkt terecht kwamen.

Toen supermarktketen Schuitema in 2003 jaarrond tomaten van een goede kwaliteit en vrij van residu in het schap wilde hebben, werkte de ondernemer daar graag aan mee. "In overleg met NUON, The Greenery, Lights Interaction Agro en Schuitema hebben we dat jaar een teelt-

concept met belichting ontwikkeld. Lights Interaction zorgde voor de toen nieuwe Papillon 400 volt, 600 watt lamp met een asymmetrische aansturing, die geschikt is voor wat minder hoge kassen."

Hij vervolgt: "Met NUON maakten we afspraken over het terugleveren van stroom. The Greenery en Schuitema garandeerden het eerste seizoen een 100% productafname in het belichtingsseizoen. Sinds die tijd belichten we op de helft van ons bedrijf vanaf half november tot 1 maart, gedurende 18 uur per dag. De onbelichte tomaten planten we half december en de belichte tomaten half oktober. Daardoor konden we jaarrond producten leveren."

Dit jaar wil Dekker niet meer op piektijden belichten. "De belichte tomaten moeten beter zijn dan het Spaanse product voor dezelfde prijs, terwijl gas en elektriciteit

over houtvezel als steenwol'

Horti Fair⁰⁸
uw wereldwijde tuinbouwplatform

14 tot en met 17 oktober 2008

HOUTVEZEL

SUBSTRAAT

duurder worden. In 2008/2009 willen we om economische redenen alleen nog in de daluren belichten van middernacht tot 8.00 uur en stoppen we met jaarrond productie."

Milieuvriendelijk substraat

Dekker Cultures profileert zich graag met maatschappelijk verantwoord telen en daar past de teelt op houtvezel in. "Steenwol levert in de ogen van het publiek een afvalberg op. Aan de reacties van bezoekers bij Kom in de Kas merken we dat een natuurlijke ondergrond als houtvezel een positief imago geeft."

Drie jaar terug kwamen de broers in contact met iemand die houtvezel wilde introduceren van het Engelse bedrijf EkoFibre. Dekker: "We hadden altijd al een beetje moeite met de arrogantie van de steenwolverkopers en stonden open om een nieuw substraat uit te proberen. Het gaat om de boomschors, houtvezels en houtsnippers van de dennenboom *Pinus silvestris*, die overblijven bij de productie van laminaat. Het is hout met een FSC-keurmerk. Voor elke gekapte boom wordt een nieuwe geplaat."

In 2006 hadden de broers een proefpaadje met houtvezels, in 2007 een kraanvak (1,2 ha) en dit seizoen het halve bedrijf (5 ha). Zowel in het belichte als het onbelichte deel staat de helft op houtvezels in standaardmatten van 1,33 x 20 x 7,5 cm.

Positief over houtvezel

De tomatenteler is positief over het nieuwe substraat. "Prijstechnisch is het lood om oud ijzer. De aanschaf is ongeveer € 0,20 per mat goedkoper. Bovendien zijn we voor de afvoer geen kosten kwijt. Er zijn meer bedrijven, die er zelfs geld voor over hebben. Het is perfecte compost en het kan zo de potgrond in. De afvoer van steenwol kost ons geld."

De prijstechnische kant is niet de drijfveer van de broers. Het moet ook werken. "De productie en kwaliteit zijn ongeveer hetzelfde als op steenwol. In 2007 leek het gewas op houtvezel generatiever en opener. Het voordeel is ook dat je geen blaadjes weg hoeft te halen. De productie op steenwol tot week 32 is dit jaar 29 kg met een halve kilo verschil in het voordeel van houtvezel. Maar je ziet het verschil meestal pas in de tweede helft van het jaar."

Het gewas is op houtvezel makkelijker stuurbaar. Steenwol is in het najaar natter, houtvezel is gemakkelijker droog te trekken.

De broers werken met Trianum van Koppert. "We hebben in de houtvezelmatten meer *Trichoderma* terug gevonden dan in steenwol. We hadden vorig jaar begin oktober een hoge botrytisdruk. Op houtvezel was de aantasting tot eind oktober structureel minder door de generatieve inslag. Pas toen de druk nog hoger werd, waren er ook in houtvezel uitvalsplekken te zien." Het gewas is op houtvezel makkelijker stuurbaar. Steenwol is in het najaar natter. "Houtvezel is gemakkelijker droog te trekken."

Onbekend

Dekker ziet ook wel kleine nadelen. "De mat is moeilijk vol te druppelen. En doordat het een onbekend product is, moet je alles zelf uitvinden. Het vereist een andere strategie van water geven. Vanaf dit seizoen wordt het Engelse product via Benfried verkocht. Ik hoop dat we samen verder komen."

Tot nog toe gebruiken de broers de mat slechts één jaar vanwege de onbekendheid met het product. "Ze zeggen dat het probleemloos meerdere jaren mee kan. Voordat ik dat probeer, wil ik eerst de teelt goed in de vingers hebben."

De tomatenteler vraagt zich ook af of de kwaliteit van het product gegarandeerd hetzelfde blijft als er meer belangstelling

voor het product bestaat. "In Engeland ligt 60 tot 70 hectare met houtvezel en er lopen proeven bij Nederlandse telers. Blijft de homogeniteit van de mat gegarandeerd? Nu is een mat aan het einde van het seizoen nog steeds 7,5 centimeter. Blijft dat zo?"

Als alles positief blijft verlopen, overweegt Dekker zich nog meer te profileren door het predikaat eko of "milieubewust, niet op steenwol geteeld" aan het product mee te geven.

Dekker Cultures teelt 10 ha tomaten in Wervershoof. Het bedrijf profileert zich met maatschappelijk verantwoord telen. Drie jaar geleden zijn ze op kleine schaal gestart met matten van houtvezels. Deze pakten zo positief uit dat nu de helft op steenwol en de helft op houtvezels groeit. De productie en kwaliteit van beiden substraten zijn gelijk. Voordelen van de houtvezels zijn: geen afvalprobleem, minder problemen met *Botrytis*, makkelijker werken met het middel Trianum en beter stuurbaar met water geven. Belangrijkste nadeel is de onbekendheid, waardoor Dekker veel zelf uit moest zoeken.

SAMENVATTING